

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.05.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

[Вестник Преса](#)

✓ Кабинетът пита бизнеса и гражданите за административните пречки

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/204090-%D0%9A%D0%B0%D0%B1%D0%B8%D0%BD%D0%B5%D1%82%D1%8A%D1%82+%D0%BF%D0%B8%D1%82%D0%B0+%D0%B1%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D0%B0+%D0%B8+%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B6%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B7%D0%B0+%D0%B0%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D1%87%D0%BA%D0%B8>

Съветът по административна реформа, чийто шеф е Симеон Дянков, е разпратил писма до работодателските организации и до фирми, с които пита кои са административните пречки пред бизнеса и как да се създаде по-добра среда. Това става ясно от публикувано съобщение на сайта strategi.bg на МС. Пусната е и онлайн анкета за това кои регулаторни режими трябва да бъдат премахнати, за да не пречат на „предприемачеството и икономическия растеж“. Анкетата може да бъде попълвана от граждани, юридически лица, браншови организации и представители на структурите на гражданското общество. От съвета питат кои регулаторни разходи и степента на държавна намеса трябва да бъдат намалени. Както и как според тях трябва да се „намали административната тежест и да се облекчат процедурите, включващи намаляване броя на документите и сроковете за предоставяне на услугата“. Над 2000 режима - лицензионни, разрешителни, регистрационни, удостоверителни, уведомителни, има в момента. Те се променят непрекъснато, но не може да се каже, че намаляват. Затова анкетата на правителството се посреща добре от работодателите, показва проверка на „Класа“. Причината: досега бизнесът правеше многократно анализи, в които настояваше за намаляване на таксите и режимите, както и за бързи отговори от администрацията, но сериозни действия от страна на правителството не се забелязваха.

Работодателските организации и този път са единни, че трябва да има таван за максималните такси. Предприемачите недоумяват от начина, по който се формират таксите, които се събират от Агенцията по вписванията например, станала скандално известна с това, че нейната шефка си гласува 73 хиляди лева бонус за „добре свършена работа“. Според бизнесмените таксите, събирани от ведомството, са неоправдано високи, особено що се касае до вписвания на ипотеки. Със сега действащата нормативна база при заем в размер на 40 милиона лева за първоначално вписване на ипотека, която го обезпечава, таксата за вписване е 40 хиляди лева. В случай на промяна в обезпеченото вземане като промяна на падежа например, се дължи нова такса, която е наполовина на първоначалната или 20 хиляди лева. В списъка на исканията на предприемачите за по-добра административна среда е и ограничаване на възможността за отказ за еврофинансиране само заради формални пропуски, за които не е даден разумен срок да бъдат отстранени. Освен това работодателите искат чиновниците да бъдат задължени да отговарят писмено на запитвания за административната процедура.

Отговорите на заинтересованите страни могат да бъдат пращани до 31 май, пише в съобщението на Съвета за административна реформа.

Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България:

Приветстваме идеята

Административната тежест за бизнеса за съжаление е една постоянно актуална тема, защото на практика в тази област почти нищо не се променя. Затова приветстваме идеята на правителството да се допита до бизнеса за това какво трябва да се направи. В момента нещата у нас са устроени така, че бюрокрацията се възпроизвежда и ражда бюрокрация. В много случаи законите се правят така, че да обслужват чиновниците, а не предприемачите. В този смисъл може да се помисли за създаването на специализирана администрация, която да анализира и да се бори срещу самата бюрокрация. Друг проблем в това отношение е, че създаването и приемането на нормативните документи у нас – закони, постановления, наредби, не е съпроводено с оценка на тяхното въздействие върху бизнес средата. Регулаторните режими на общинско равнище също са голям бич за бизнеса. Никнат като плевели. Отвреме навреме някой се сети да ги изчисти, но след това те отново избуяват. Какво да говорим за таксите, които събира администрацията. Те се превръщат във втори данък за фирмите. Преди време бившата шефка на Агенцията по вписванията се похвали, че е внесла в бюджета 50 млн. лв. Това са пари, прибрани от предприемачите за услуги, които те не винаги желаят да получат, но са задължени със закон. Защо например и в Търговския регистър фирмите трябва да предават финансовите си отчети, след като тях вече ги има в НАП и в НСИ. Принципът на мълчаливото съгласие също остава само на книга, въпреки че законът беше променен. На практика у нас действа принципът на мълчаливия отказ от страна на администрацията. А това е източник на корупция.

✓ Млекопреработвателите се отказаха да произвеждат продукти с палмово масло пред министър Мирослав Найденов
<http://www.focus-news.net/?id=n1654023>

Млекопреработвателите обявиха, че спират да произвеждат продукти с растителни мазнини, в името на потребителя. Това стана на заседанието на парламентарната Комисия по земеделието и горите, която изслуша министъра на земеделието и храните д-р Мирослав Найденов за Наредбата за специфичните изисквания за млечните продукти, предаде репортер на Агенция „Фокус“. В България има 75 предприятия, които произвеждат продукти с растителни мазнини, каза Мирослав Найденов. За 2011 г. са произвели 30 000 тона продукция. Като министър и ветеринарен лекар ще кажа, че продуктите с растителни мазнини, и то тогава, когато потребителят се залуждава в избора си, определено могат да доведат до неблагоприятни последици за неговото здраве, каза Найденов.

Председателят на Асоциацията на млекопреработвателите в България Димитър Зоров заяви, че в България има само 8 предприятия, които са доказали, че имат 2 линии за производство. Две са мои, аз съм готов да се откажа от тях, каза Димитър Зоров.

На заседанието на комисията от това се отказа и млекопреработвателят Симеон Присадашки, който произвеждал продукти с палмово масло, и щял да спре, в името на потребителя.

Двамата млекопреработватели бяха аплодирани и получиха поздравления от министър Мирослав Найденов за решението си.

Близо два часа министърът на земеделието и храните д-р Мирослав Найденов, директорът на Агенцията по безопасност на храните д-р Йордан Войнов, ресорният зам.-министър на земеделието и храните Цветан Димитров, представители на млекопреработвателния и животновъдния бранш и депутати от парламентарната Комисия по земеделието и горите обсъждаха Наредбата за специфичните изисквания за млечните продукти, която Министерски съвет прие.

Председателят на Асоциацията на млекопреработвателите Димитър Зоров каза още: „Да видим колко български млечни продукти са излезли извън границата на България с друго наименование, освен сирене. Не помня в рецептите на млечните продукти да е имало растителни продукти“, каза Зоров.

Министър Найденов посочи, че със Зоров имат доста спорове на Консултативния съвет по животновъдство. Всичко, което той каза накрая, бих го казал и аз, като резюме на днешната дискуссия. Има какво да направим, и ние ще го направим по тази наредба. Нека да не правим отстъпления. Трябва да защитим българското, потребителите и бранша, защото ако продължаваме – нашите деца ще забравят какво е български млечен продукт“, каза Мирослав Найденов. Депутатът от ПГ на Коалиция за България Димчо Михалевски смята, че целта не е да се защити потребителят и неговото здраве, а да преразпределят пазара.

„Ако целта е да защитим здравето на хората, това не е подходът, а да им вдигнем доходите и да ядат нормално българско сирене. Българинът не е глупав“, каза Михалевски.

„Дори да приемем тези изисквания за 80% съдържание на мляко, не сме защитени от външните вносители и крупни производители. Вашата функция и на нашите колеги, дори на опозицията, е да намерим решение как да стимулираме българското производство и да го направим конкурентно. Не се поддавайте на икономически интереси“, призова Михалевски.

Министър Мирослав Найденов се зарадва, че Михалевски е конструктивно настроен. „Нямаме намерение, и не е полицейщина, не искам да конфискуваме. Това не е наша идея и няма как да се случи. Това не го правим заради икономически интереси и преразпределение на пазара. Правим го за българските животновъди. Те са единни в искането си за крайния вариант. Първостепенно за мен като министър на земеделието е да запазим бранша, за да имаме български продукти въобще“, заключи Найденов. Венцислав Лаков от „Атака“ смята, че Наредбата за продукти от истинско мляко може да бъде посрещната единствено с аплодисменти, но това няма да реши проблема с крайния ефект.

Танчо Колев от Националната асоциация на сдружение на млекопроизводителите заяви: Тази наредба във вида, в който я приехте, беше най-доброто за нацията в България.

„Но пак правим вратичка за измама и за спекулации. Няма различни складове и не се споменават никъде в наредбата“, каза той.

Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал в България заяви: Беше спазена процедурата по подготовката на наредбата формално, тъй като работодателите не научиха за нейната подготовка и не беше направена оценка на въздействието.

✓ Връчват на „Хермес“ приз за принос в културата и творческата индустрия

<http://www.snews.bg/bg/statiya/vrachvat-na-hermes-priz-za-prinos-v-kulturata-i-tvorcheskata-industriya:18169>

Асоциация на индустриалния капитал в България ще връчи статуетка, плакет и грамота на издателство „Хермес“ за принос в развитието на творческите индустрии и културата по случай деня на българската просвета и на славянската писменост – 24 май.

Отличието се връчва за активната политика на издателството в подкрепа на българските автори и българската книга. Председателят на Управителния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България г-н Васил Велев ще връчи наградата на Стойо Вартоломеев - собственик на „Хермес“, по време на официалната част на заседанието на

Националният съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България, което ще се проведе на 18 май 2012 г. от 10,00 часа в зала „София“ на Бест Уестърн Сити Хотел.

През 20-те години от съществуването си „Хермес“ има издадени над 2000 нови заглавия с тираж 20 000 000 екземпляра, голяма част от които са спечелили национални и регионални литературни награди. „Хермес“ си партнира с над сто издателства от цял свят и ползва услугите на най-големите литературни агенции. Ежегодно участва на най-големите панаири за книги във Франкфурт, Болоня, Париж и Лондон, като същевременно се включва в международни копродукции и печатни издания в Китай, Белгия и Полша.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ Чуждите инвестиции намериха път към България

http://www.klassa.bg/news/Read/article/204100_%D0%A7%D1%83%D0%B6%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B8%D0%BD%D0%B2%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%B8+%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%B8%D1%85%D0%B0+%D0%BF%D1%8A%D1%82+%D0%BA%D1%8A%D0%BC+%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F

Инвестициите в България успяха да тръгнат нагоре. Според предварителните данни на БНБ за първото тримесечие у нас са инвестирани 236,8 млн. евро (0,1% от БВП), при -42,2 млн. евро за януари – март 2011 г. Отрицателните инвестиции в предишни периоди най-често се дължаха на изплатени междуфирмени кредити от родни дружества към майки в чужбина, както и на покритите задължения от страна на банките към чуждестранни кредитори. На практика това означава, че за една година преките чуждестранни инвестиции са нараснали с 279 млн. евро. Освен това при излизане на окончателните данни цифрите обикновено се ревизират в посока нагоре.

За януари – март 2012 г. нетният друг капитал (промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преките чуждестранни инвеститори по финансови, облигационни и търговски кредити) е положителен, в размер на 38,6 млн. евро, при отрицателен от 299,3 млн. евро за януари – март 2011 г. Само за март в икономиката ни са влезли 61,6 млн. евро при минус 375,4 млн. евро за същия месец на миналата година. Постъпленията от чуждестранни лица в недвижими имоти са 44,9 млн. евро при 37 млн. евро. Реинвестираната печалба обаче намалява до 17,9 млн. евро при 24,8 млн. евро.

Най-много капитали у нас за първото тримесечие са влезли от Холандия (257,1 млн. евро) и Швейцария (98,4 млн. евро), а най-много са изтекли към Германия (-152,3 млн. евро), Гърция (-61,8 млн. евро) и Великобритания (-49,9 млн. евро), което се дължи основно на плащания по вътрешнофирмени кредити и продажби на недвижими активи, отчетоха от БНБ. По отрасли – най-много капитали е привлякъл секторът на енергетиката – 118,9 млн. евро, а в същото време в операциите с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес услуги е регистрирано изтичане в размер на 35,2 млн. евро. Инвестициите ни навън се увеличават с 20,7 млн. лв при ръст от 44 млн. за началото на 2011 г.

Оптимистични са данните и в графата текущи трансфери, където основно влизат приходите от еврофондовете. Само за март там са събрани 500,9 млн. евро при 121,5 млн. за същия месец на 2011 г. От тях по линия на европарите са влезли 421,1 млн. евро, което е девет пъти повече от сумата за март миналата година – едва 45 млн. лв. За цялото тримесечие приходите от текущи трансфери са за 617 млн. евро спрямо 341 млн. евро за януари-март 2011 г. Износът, който ни издърпа от кризата, в началото на 2012 г. намалява с 3,3% (157,4 млн. евро) до 4,626 млрд. евро, а вносът расте с 8,9% до 5,429 млрд. евро. Това надува дефицита по текущата сметка до 345,6 млн. евро, или 0.9 на сто от БВП, а само за март е имало излишък от 118,9 млн. евро.

Според последната прогноза на Европейската комисия тази година инвестициите у нас ще спаднат с 2,2%, а за следващата година надеждите са за 3,6% увеличение. В Конвергентната програма на България 2012-2015 г. обаче е записан умерен ръст на постъпленията, докато стигнат 5% от БВП през 2015 г., като ще осигуряват пълно покритие на дефицита по текущата сметка.

✓ Банкери: Лошите кредити спират да растат само след законодателни промени

http://www.klassa.bg/news/Read/article/204083_%D0%91%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B5%D1%80%D0%B8%3A+%D0%9B%D0%BE%D1%88%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B8+%D1%81%D0%BF%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%82+%D0%B4%D0%B0+%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82+%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BE+%D1%81%D0%BB%D0%B5%D0%B4+%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%BD%D0%B8+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B8

Скокът на проблемните кредити ще спре чак когато държавата се намеси и се направят промени в съдебната система, които да предотвратят възможностите за обявяване на фалит със задна дата. Около това мнение се обединиха банкери на финансовия форум „Шумът на парите“ вчера. Вратичките в законодателството поставят банките в задънена улица, категорична бе Маргарита Петрова-Карида, изпълнителен директор и член на Съвета на директорите на „Пиреос България“. Пред „Класа“ тя допълни, че още в края на 2009 г. банките са съобщили за проблема на финансовия министър Симеон Дянков, но и досега няма развитие по случая. Има случаи и на компании без никакви просрочия, които решават в даден момент да обявят несъстоятелност със задна дата и да прехвърлят парите си в швейцарски банки. Припомняме, че дори гуверньорът на БНБ Иван Искров подкрепи тази теза на банкерите. „Така се удължават процедурите и се увеличават разходите по управлението на т. нар. лоши кредити, което се отразява негативно на капацитета на банките да поемат нов кредитен риск на приемлива цена“, посочи той преди време. От своя страна

бизнесът също е за промени в законодателството, потвърди Йосиф Аврамов, член на УС на БТПП. По думите му, ако компаниите и финансовите институции заедно разработят промените, до края на годината може законопроектът да бъде придвижен към Народното събрание.

Що се отнася до лихвите по заемите – банковите експерти са категорични, че не могат да се очакват сериозни понижения в следващите година-две. Според главния икономист на Уникредит Булбанк Кристофор Павлов едва през 2014 г. ще може да се види по-активно намаление на ставките. Анализът на икономическия екип на банката показва, че през 2014 г. цената на кредита за домакинствата и малките компании ще достигне 9,60% средногодишно при 10,55%, отчетена за 2011 г. Очакванията за тази и следващата година са съответно 10,34% и 10,10%. Маргарита Петрова-Кариди пък прогнозира изравняване ръста на депозитите и ръста на кредитирането в период между 6 и 12 месеца. Не толкова оптимистичен е обаче Кристофор Павлов. Той очаква в следващите 10 години растежът на отпуснатите заеми да бъде минимален – до 7 на сто. Освен това спадът в цената на бизнес заемите ще бъде значително по-малък, тъй като лихвите по корпоративните кредити вече са на достатъчно ниски нива. Например Топ 200 на компаниите в България получават финансиране с лихвени нива от порядъка на 4-5 на сто, без значение каква е валутата. При тези приходи от продажби до 50 млн. нивата са между 5-10%, посочи Маргарита Петрова-Кариди от „Пиреос“.

✓ Разходите растат с 14,7%, доходите – с 10%

http://www.klassa.bg/news/Read/article/204093_%D0%A0%D0%B0%D0%B7%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82+%D1%81+14%2C7%25%2C+%D0%B4%D0%BE%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B5+%E2%80%93%D1%81+10%25+

Разходите ни растат с 14,7% за първите три месеца на годината спрямо същия период на миналата година, докато доходите ни са нараснали за същото време само с 10,6%. Това показва данни на Националния статистически институт (НСИ). В началото на годината общият разход на лице от домакинство е бил в стойност 888 лв., а общият доход средно на лице е 960 лв. Така за тримесечие чисто на българина са му оставали 72 лв., излиза от статистиката.

Оказва се, че повече от половината от харчовете са били за храна и жилище (енергия, горива, вода и др.).

Изразходваните средства за храна и напитки като абсолютни стойности се увеличават с 5,4% и през първото тримесечие на 2012 г. до 299 лв. средно на лице в домакинството. Средствата, отделени за дома (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане), се повишават от 140 лв. за същия период на 2011 г. на 170 лв. средно на лице от домакинството в началото на 2012 година.

Разходите за здравеопазване също нарастват от 45 на 54 лв., а тези за транспорт и съобщения се увеличават с 13,3% и достигат 92 лв. средно на лице. Давали сме и повече пари за алкохол и цигари – харчовете по това перо скачат с 22,4% до 39 лв. на човек. По 23 лв. сме отделяли за обувки и облекло. Увеличават се парите, оставени на влог, от малко над 9 лв. на човек в началото на миналата година на над 14 лв. през 2012 г.

От друга страна, пенсиите и заплатите остават основни източници на доходи за нашенеца. 32,2% от постъпленията в бюджета му се формира от пенсии, което означава, че все още възрастните хора са в основата на финансовата стабилност на обикновените семейства. В номинално изражение през първото тримесечие на 2012 г. спрямо същото тримесечие на предходната година доходите от пенсии нарастват с 1,5% и достигат 289 лв. средно на лице от домакинство. Доходите от работна заплата през първото тримесечие на 2012 г. средно на лице от домакинството са 500 лв., което е с 8,8% повече спрямо същото тримесечие на миналата година. Изтеглените спестявания също нарастват - от 19 на над 37 лв. средно на човек от домакинството.

Припомняме, че според последните изчисления на КНСБ издръжката на живот на човек от четиричленно домакинство нараства до 547,40 лв. Основните фактори за това са новите акцизи върху природния газ за стопански нужди, поскъпването на петрола в световен мащаб, увеличението на цената на природния газ, цените на хранителните стоки. Те бележат ръст от 2,6% за първото тримесечие.

[Вестник Капитал дейли](#)

✓ Интересът на чуждите инвеститори към България се пробужда

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/05/16/1828750_interesut_na_chuidite_investitori_kum_bulgariia_s_e/

Интересът на чуждите инвеститори към България започва да се пробужда. Това показва статистиката на БНБ за платежния баланс на страната, според която за първото тримесечие на годината са постъпили чужди инвестиции за 236 млн. евро при отлив на 42 млн. евро за същия период на миналата година. Числата се потвърждават и от изпълнителния директор на Българската агенция за инвестиции Борислав Стефанов. Той коментира за "Капитал Daily", че в последните месеци ведомството му консултира повече проекти на чуждестранни компании, което показва повишен интерес към България. Освен това според него също има забавяне в изтичането на капитали от страната ни, но отказа да посочи по-подробни данни за сектори и конкретни компании.

Новата тенденция

В първото тримесечие на годината се затвърждава нова тенденция в динамиката на преките чуждестранни инвестиции. За последните 12 месеца (март 2011 г. - март 2012) спрямо предходните преките инвестиции в България са нараснали с 33% до 1.62 млрд. евро. Това означава, че от пролетта на миналата година чуждите фирми постоянно влагат повече и повече средства, а дъното на чуждите инвестиции е било в края на 2010 г. и началото на миналата година.

Данните на БНБ обаче са предварителни и може да се ревизират до 2 години след публикуването им. Затова се случват корекции на стари стойности и сравняването на новите данни с тях поражда изненади. Така например в данните за

януари и февруари дори в нетно изражение преките инвестиции спадаха, но заради корекции в стойността на изтеглените капитали през миналата година сега данните показват, че преките инвестиции растат. Все още обаче чуждите компании продължават да изтеглят капитали от България и това влияе на общата картина, защото данните на БНБ са нетни и представят разликата между новопостъпилите инвестиции и тези, които са направени в миналото, а сега се изтеглят.

"Според мен няма основания да се очаква значително повишение на инвестициите през тази година", каза икономистът и преподавател в УНСС Димитър Чобанов. "Няма подобряване на бизнес средата. Ниските данъци са положителни, може и ситуацията в Гърция да предизвика преместване на бизнеси в България, но като цяло през последните месеци чуваме как големи компании инвестират в Сърбия, Румъния и Турция, а България се заобикаля. Оттам нататък, дори и да има малък растеж на инвестициите, трябва да се има предвид, че базата е много ниска и дори да има ръст, той няма да е достатъчен да повиши икономическата активност или да допринесе за създаване на значителен брой работни места", обясни Чобанов. За привличане на нови инвестиции той посочи, че ниското данъчно облагане трябва да се запази, но по отношение на законодателството държавата трябва да стане по-предвидима. Това означава преди гласуването на самите закони проектите им да са придружени от оценка за въздействието, което те биха оказали.

Еднократни ефекти

Иначе данните за месеца показват излишъци както по текущата, така и по финансовата сметка, което обръща тенденцията на дефицити от предишните месеци. И в двата случая обаче има чувствителни еднократни ефекти, които изкривяват картината.

При текущата сметка това са плащания от Европейската комисия, благодарение на които е регистриран излишък в размер на 118.9 млн. евро при дефицит от 98.7 млн. миналия март.

За разлика от други месеци, когато резултатите по текущата сметка са повлияни основно от външната търговия, този път определящи са текущите трансфери. В тази графа се вписват субсидиите, които Европейската комисия превежда на България, като за март стойността им е 459.9 млн. евро. Основната част от тези постъпления обаче има еднократен характер. Такива приходи постъпват всяка година и с тях Брюксел възстановява платените през януари агросубсидии от правителството. По-малка част от приходите са грантове на Европейската комисия по изпълнени проекти, твърди Димитър Чобанов.

След 96.5 млн. евро излишък през март дефицитът по финансовата сметка за трите месеца намалява с 18% до 591 млн. евро, а ако явлението се затвърди през следващите месеци, ще е показателно, че изтичането на капитали от България се забавя. Това ще е полезно за икономиката, защото през първото тримесечие стойността на износа спада с 3% на годишна база, вносът расте с 9%. Така по текущата сметка се формира дефицит от 345.6 млн. евро, или почти 1% от брутният вътрешен продукт (четирикратен ръст на годишна база). Големите дефицити обаче не са довели до съществено намаление на резервите на БНБ, които намаляват само със 175 млн. евро. Това формира големи грешки и пропуски от 747 млн. евро, което означава, че вероятно ще има чувствителни ревизии на данните.

До края на миналата година растежът на износа осигуряваше валутни приходи, които формираха излишък по текущата сметка. С тях се покриваше изтичането на капитали под формата на плащания към чуждестранни кредитори, което раздуваше дефицита по финансовата сметка. Така капиталовите потоци от двете сметки практически се балансираха. Сега приходите от износ намаляват, но и изтеглянето на капитали също се забавя.

✓ Отстъпката от 11.1% за природния газ ще е факт до дни

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/05/16/1828738_otstupkata_ot_111_za_prirodniia_gaz_shte_e_fakt_do_dni/

Отстъпката от 11.1% в цената на природния газ, който "Газпром" доставя за България, ще стане факт до края на тази седмица. Дотогава ще бъдат подписани допълнителните споразумения между руската газова компания и българската "Булгаргаз". Това са се договорили министърът на икономиката, енергетиката и туризма Делян Добрев и президентът на "Газпром" Алексей Милер, съобщиха от Министерството на икономиката, енергетиката и туризма.

Двамата са се срещнали в сряда в Москва, където е присъствал и изпълнителният директор на "Булгаргаз" Димитър Гогов. Намалението на цената ще влезе в сила със задна дата от 1 април и ще важи до края на годината. До 15 юни пък ще бъдат сформирани работни групи, които ще започнат работа по изготвянето на новия газов договор за доставките след 2012 г., допълват от ведомството. Така и не стана ясно обаче кога това ще се усети и в крайните цени за потребителите.

Договорки

Принципната договорка за намалението на цената на природния газ, която България получава от единствения си доставчик, беше направена в края на март. През миналата седмица обаче стана ясно, че споразумението за това все още не е подписано, а между "Газпром" и "Булгаргаз" все още се разменят работни документи. В своя защита Гогов коментира, че причината да няма финално споразумение е в това, че в Русия има официални празници, а изпълнителният директор на "Газпром" Алексей Милер е в отпуск. Министърът на икономиката и енергетиката Делян Добрев обаче обясни, че е дал указания на Гогов да подпише споразумението още когато то е било договорено, но това така и не се е случило.

"Южен поток" по график

По време на срещата в Москва вчера Добрев и Милер са обсъдили и строителството на проекта „Южен поток“. Според съобщението планът за реализирането на проекта се изпълнява в съответствие с обявения график. Отбелязано е и успешното провеждане на търг за избор на подизпълнител на дейностите, свързани с териториалното планиране,

оценката върху околната среда и подготовката на проектната документация на българския участък от газопровода "Южен поток".

✓ Ефектите от потъващото евро

http://www.capital.bg/biznes/finansii/2012/05/16/1828744_efektite_ot_potuvashoto_evro/

Политическите сътресения в Гърция се прехвърлиха върху всички финансови пазари през последните дни. Те изпратиха еврото до четиримесечно дъно спрямо долара, а доходността по сметаните за по-сигурни немски и американски държавни облигации започна да се понижава. Тази по книжата на заплашените от гръцката зараза Испания и Италия пък расте.

В тази динамична ситуация всякакви дългосрочни прогнози за пазари и ефекти са трудни. Но дори и в момента сътресенията в Гърция вече пряко или косвено се усещат и от българските фирми и потребителите.

Противоречиво влияние в България

Най-прекият ефект от гръцките сътресения върху България засега е поскъпването на долара. Той се пренася тук през фиксирания курс на лева към еврото. Във вторник единната валута се търгуваше за малко под 1.27 долара, а вчера се върна над тази стойност. В български левове това прави около 1.53/4. Ефектът от поскъпващия долар върху икономиката на България ще е противоречив. За компаниите, които изнасят в долари, това е добра новина, тъй като продукцията им ще е по-конкурентна.

През последните месеци все повече дружества търсят нови пазари извън ЕС, за да диверсифицират продажбите си зад граница, провокирани от забавянето в Европа. За туризма през лятото поскъпването на долара също ще е позитивно, що се отнася за руския пазар. От скъпия долар биха спечелили и гражданите, които имат депозити в тази валута.

Още през миналата година започна тенденция на пренасочване към доларови депозити в търсене на по-добра доходност. Но те продължават да са несъществена част от всички влогове в страната.

Позитивните ефекти от скъпия долар се ограничават дотук, а негативните може и да ги заличат. По-скъп долар би оскъпил заемите за потребители и фирми, които са теглили в тази валута. Те обаче също са незначителна част от общия обем отпуснати от банките кредити.

Чрез скъпата щатска валута се внася инфлация отвън. Тя минава най-често през вноса - основен дял в него има петролът. И макар заради проблемите в еврозоната и той да поевтинява, това става с по-бавен темп от поскъпването на щатската валута.

"Скъпият долар компенсира поевтиняването на суровините и най-вече на петрола, като сортът брент не е поевтинял осезаемо. Това ще ограничи и спада на горивата тук и реално няма да облекчи бизнеса", коментира Цветослав Цачев, главен анализатор в "Елана". Според него крайният ефект ще е негативен и защото внасяме много повече петрол, отколкото изнасяме суровини в долари.

"Несигурността в южната ни съседка влияе отрицателно на българската икономика в краткосрочен план. Гърция е основен икономически партньор на страната ни, много гръцки фирми имат дейност тук, инвестират в нашата икономика. Несигурността там е вероятно да затрудни и операциите им в чужбина, респективно у нас. Отделно много наши компании поддържат бизнес отношения с контрагенти на юг от границата ни. Кризата в Гърция със сигурност ще намали бизнеса, генериран оттам, коментира Ясен Иванов, главен портфолио мениджър в "ДСК Управление на активи". Според него евентуалното излизане на Гърция от еврозоната ще има различни последствия за нашата икономика.

"Почти сигурно Гърция ще обезцени сериозно националната си валута, което ще направи икономиката ѝ по-конкурентоспособна, което е в ущърб на българските производители.

От друга страна, несигурността, която ще цари в Гърция, твърде вероятно ще застави някои международни инвеститори, а и гръцки такива, да преместят производството си в страна с валутен борд, стабилна фискална политика и сравнително спокойна политическа среда, каквато е България", допълни той.

Докога ще продължи спадът

Във вторник еврото падна до 1.2679 долара, което накара трейдърите да предположат, че ще тества най-ниското ниво от януари - 1.2623. Това обаче поне вчера не се случи и единната валута възстанови малко от загубите си след излизането на данните за жилищния пазар в САЩ.

Това се случи и с акциите, особено тези на европейските компании, които също губеха стойност. "Поскъпването на долара не е новина, а дългосрочен процес, който стартира преди близо две години. Това означава, че не става въпрос за шоково поскъпване, а за един плавен процес.

Ситуацията с Гърция не е неочаквана. Държавите - членки на еврозоната, от няколко месеца се подготвят за сценарий за излизане на Гърция, като пазарите в голяма степен са отразили този негативен момент", коментира Петко Вълков, изпълнителен директор на "Конкорд асет мениджмънт".

"Основите на единната валута изглеждат по същия начин и ако трябва да даваме коментар, то той няма да се различава от този преди шест месеца", коментира пред Reuters Ерик Вилория, старши валутен стратег във Forex.com.

"Европейските чиновници искат Гърция да остане в еврозоната и ще се опитат да ѝ осигурят някакъв изход за това, но гръцките политици вече говорят на друг език, така че не е изненада, че ще има избори отново."

"Има голяма неяснота около желанието на страните, използващи единната валута, да крепят Гърция в еврозоната, ако тя не започне да прилага фискални ограничения", казва Пол Робсън, валутен стратег в RBS в Лондон. "Затова изглежда малко вероятно, ако Гърция се откаже да изпълнява строгите икономии, наложени ѝ заради финансовата помощ, тя да остане в еврозоната."

Инвеститорите обаче остават сериозно загрижени за странични ефектите от гръцкото излизане от валутния съюз.

Притеснението им саикономиките на Испания и Италия, което усили интереса към долара и йената в последните

месеци. В същото време доходността по испанските и италианските 10-годишни облигации в сряда нарасна с над 10 базисни пункта до 6.51% и 6.15% съответно.

"Възможността Гърция да напусне еврозоната доведе до рязко увеличаване в спредовете при държавните облигации, което предполага, че дългосрочният капитал ще напусне периферията на Европа", се казва в анализ, разпратен до клиентите на Morgan Stanley.

Гръцките неволи разтърсиха и азиатските пазари, причинявайки най-големия еднокдневен спад за последните шест месеца на широкия индекс MSCI, който следи акциите на компании от азиатско-тихоокеанския регион без тези от Япония. Той загуби 3.3% до 113. 2 пункта, което е ново четиримесечно дъно.

[Вестник Труд](#)

✓ Не се вижда края на кризата в ЕС

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1377565>

С икономиста от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие Себастан Барнс разговаря Емил Петров.

- Г-н Барнс, как ще се промени фискалната политика в ЕС след изборите в Гърция и Франция?

- Случаите са много различни. Във Франция беше обявена много малка промяна в политиката. Президентът Саркози смяташе да балансира бюджета през 2015 г., сега неговият наследник Оланд удължи срока с година, така че това не е голяма промяна.

Докато в Гърция нещата са много по-различни, защото има голяма политическа несигурност. Никой не знае какво ще стане накрая.

- Какви са според вас сценариите за бъдещото развитие на финансовите и икономическите политики в ЕС?

- Мисля, че има ясна промяна в тона на лидерите и някои от техните послания. Сега те започнаха да говорят за растеж, докато доскоро посланията им бяха основно за бюджета и обществените финанси. Това е много важно, защото двете неща трябва да бъдат постигнати заедно. Ако лидерите започнат да залагат сериозно на растежа, това ще е много добре.

- Как може да бъде постигнат растеж в условията на фискалния пакт?

- Говорим за различни пактове, защото са необходими поне някакви споразумения за растеж. Трябва да приемем факта, че в краткосрочен план икономическият ръст ще бъде доста слаб.

От една страна, фискалната дисциплина е сред факторите, които намалиха растежа. Така че към нея трябва да се подходи малко по-сдържано. В някои страни, особено като Испания и Португалия, икономите наистина бяха много сериозни, за да се закърпи бюджетът. Сега там нещата може би трябва да се поотпуснат.

От друга страна, обществените финанси в Европа в една или друга степен са в много лошо състояние. Така че няма друга алтернатива освен финансова консолидация. Но със сигурност трябва да има план, който да накара хората да повярват, че растежът ще бъде силен. Тук идва ролята на устойчивата политика. Фискалните и монетарните мерки може да вдигнат ръста за кратко, но не и завинаги. Трябва да има реформи в икономиката, които да я накарат да работи по-добре. Това ще доведе до дългосрочен растеж.

- Какви са най-належащите реформи в ЕС?

- В много европейски държави част от пазарите са прекалено регулирани. Обикновено има един голям монополист, цените са високи за потребителите и никой друг не може да влезе. Регулациите трябва да се намалят, за да може да навлязат нови играчи, и цените ще паднат. Освен това инвестициите ще се увеличат и пазарът ще се увеличи. Това също е свързано с плановете за икономически растеж.

Резултатите няма да се почувстват веднага за година или две, но в дългосрочен план ще доведат до по-добра работа на икономиките.

- За кои сектори става въпрос?

- Големият нелиберализиран сектор в повечето държави е този на услугите и по-специално на професионалните услуги. Например в повечето държави адвокатските услуги са много скъпи, защото организациите им ограничават броя на адвокатите.

По подобен начин стоят нещата с инфраструктурните компании, както и с телекомите, макар че при последните има известни положителни промени.

Създаването на конкуренция може да стане и с цената на бюджетни разходи, но те ще са инвестиции в икономическото развитие. Например няма много трансгранични връзки в енергийните системи в Европа. Това означава, че когато отидете в друга държава, цените на електроенергията може да са много по-високи, защото двете системи не са свързани и няма конкуренция помежду им.

- Как европейската икономика може да повиши конкурентоспособността си?

- В дългосрочен аспект е важно да има добро образование. Европейската образователна система е добра, но не е най-добрата. Освен това образованието все още не се е настроило към съвременните нужди от специалисти, често е неефективно.

В по-кратък срок може да се постигне много, ако се направят реформите, за които говорих, ако се увеличи продуктивността на труда и се постигнат правилните цени.

Европейската икономика, от една страна, е забавяна от купичка нормативни изисквания, които намаляват ефективността и конкуренцията. От друга, в много страни съществуват институции, които фиксират заплати и цени и това също намалява ефективността ѝ.

Една от причините за сериозните проблеми на икономиките в криза е, че нивата на заплатите са много високи. Но в много случаи е трудно да бъдат понижени, защото хората не се съгласяват лесно на това. Но трябва да знаят, че алтернативата е високата безработица.

Вземете за пример Ирландия, където заплатите и цените паднаха много. И дойдоха компании, които преди не инвестираха, защото им беше скъпо. Причината е, че там пазарът на работна сила работи много добре и беше способен да отговори на реалността.

- Много икономисти призовават Европа да последва примера на САЩ с увеличаване на държавните разходи...

- Има голяма разлика между Европа и САЩ, която трябва винаги да се има предвид. В САЩ на федерално ниво разходите се увеличават, но отделните щати водят много ограничителна политика. Така че нещата се балансират. Другото е, че САЩ са ощастливи с евтин достъп до капиталовите пазари и хората искат да им дават пари назаем, дори при много ниски лихви.

И въпреки че качеството на обществените финанси в САЩ е в много по-лошо състояние, отколкото в Европа и еврозоната, те имат много по-голяма гъвкавост. В Европа пазарите не биха позволили на нито една страна с такива държавни финанси да получава толкова евтино финансиране.

Това също свива възможностите на европейските държавници и не им дава много избор за политиките. За съжаление това са реалностите.

Когато страните имат трудности в достъпа до пазарите, където да продават дълг, възможностите са много ограничени. Затова и държавите са принудени в много по-голяма степен да съкращават разходите си, отколкото САЩ.

Но и това си има обратна страна, защото дефицитът в САЩ е 10% от БВП. Това е огромна сума и в един момент те трябва да помислят дали да носят такова огромно бреме, или да имат по-слаба икономика.

- Ще се задълбочи ли дълговата криза в еврозоната?

- Дълговата криза е най-сериозното нещо, което се случва на европейската икономика. Тя е много далече от края си. Не става дума само за Гърция, а за цялата система. Финансовите пазари загубиха доверието си в държавния дълг на страните от еврозоната и това е сериозен проблем.

Но зад този проблем има и много други, по-дълбоки проблеми, като дисбалансите между отделните държави. Някои от тях, като Гърция, Испания, Португалия, са свръхзадължени, докато други, като Германия, спестяват прекалено много.

- Как може да бъде решен проблемът с държавните дългове?

- Много труден въпрос. От една страна, трябва да се възстанови доверието, което става със създаването на Европейския фонд за финансова стабилност, както и да се преосмисли ролята на Европейската централна банка (ЕЦБ).

За съжаление фондът не можа да убеди пазарите, което се и видя, след като резултатите от изборите в Гърция доведоха до такива сътресения.

Освен това има нужда и от настройване на икономиките. Това отчасти става с бюджетна консолидация, но трябва да се ремонтира и финансовата система, която не работи добре. ЕЦБ предприе програма за дългосрочно финансиране на банките, но в някои страни финансовата система просто не работи. Това е много лошо, защото означава, че дори и някойда има добра идея, тя няма да получи финансиране. Домакинствата също трудно получават заеми.

- Ще напуснат ли някои страни еврозоната?

- Има такъв риск. Оставането в еврозоната е трудно и някои държави могат да си помислят, че излизането от нея ще им реши проблемите. Но не е сигурно дали ще е така. Мисля, че излизането от еврозоната е голям скок в тъмното.

- България иска да влезе в еврозоната, смятате ли, че това е добро решение?

- Към момента не е съвсем ясно към какво ще се присъедините. Правилата на еврозоната се променят, през последните две години дори се развиха много бързо. Никой не си е мислил, че ще има стабилизационен фонд и механизъм за финансова стабилност. Никой не си е мислил, че ЕЦБ ще изкупува държавен дълг.

Едно нещо е сигурно - включването в еврозоната изисква много сериозно обвързване. Дори по-сериозно от валутния борд. Когато хората имат една и съща валута, се получават невероятни нива на мобилност на капитала. Много лесно е да местиш парите си от една в друга държава, защото те са едни и същи. В същото време е много трудно да се върнеш назад, защото дори нямаш собствени банкноти. Така че това решение трябва да се вземе много внимателно.

Визитка:

Себастиан Барнс е старши икономист в Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), шеф на отдела за ЕС.

Кариерата му в ОИСР започва през 2005 г., преди това е работил в Банк ъф Ингленд.

Барнс има бакалавърска степен по философия, политика и икономика от Оксфордския университет.

Има магистратура по политическа икономия от Европейския колеж в Брюж и магистратура по икономика от Лондон скул ъф економикс.

[Вестник 24 часа](#)

✓ **Кристаллина Георгиева: Време е да стимулираме бизнеса, за да ограничим безработицата**

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=1377167>

С еврокомисаря Кристаллина Георгиева разговарят Румяна Денчева и Любомир Денов:

- Какво ви плаши повече, г-жо Георгиева - природните стихии, крупни аварии, военни действия или икономическите и финансови катаклизми в света?

- Най-много ме плашат кризите, за които не сме готови. Крейг Фугейт, американският ми колега, който оглавява Федералната агенция за управление на извънредните ситуации, веднъж ми каза: "Ние знаем как да се подготвим за

проблемите, които можем да предвидим, но как да се подготвим за непредвидимото?" Този въпрос тревожи и мен - и затова смятам, че във всеки аспект на управление на риска, от природния до причинения от човека, **ние трябва да засилим и превантивните мерки**, и готовността си да реагираме при неочаквани ситуации.

- Изнесохте любопитни данни от "Евробарометър" - оказва се, че и европейците и българите, са готови да помагат при бедствия. Готовността обаче е по-малка към финансово разхайтените държави. Имате ли обяснение на този феномен?

- "Евробарометър" действително показва нарастващата солидарност на европейците с пострадалите от бедствия и конфликти по света. През 2010 г. 79% от европейците подкрепят хуманитарната помощ, а днес въпреки кризата броят им достига 88%.

Отчасти това се дължи на високата концентрация на драматични бедствия и конфликти през тези 2 г., но е възможно също кризата да ни отрезвява и кара да мислим повече за тези, които имат значително по-малко от нас. Относително по-малката симпатия към жертвите на лошо финансово управление вероятно идва от това, че става дума не за стихии извън нашия контрол, а за грешки, към които потърпевшите имат отношение - като избиратели, данъкоплатци, участници в политиките.

- Как да накараме критиците на обединена Европа да замълчат? Дали бедствията, които могат да се преодоляват само с общи усилия, могат да са един от аргументите за това?

- Сега е модерно да се критикува Европа, но съм убедена, че тази мода ще отmine. Вместо да се борим срещу тези, които са "против" европейския проект, трябва всички, които сме "за", да кажем ясно защо сме "за".

Мнозинството от гражданите очакват от европейските институции да се изправим заедно срещу бедствията. Хората разбират, че само заедно можем да реагираме по-бързо, по-предсказуемо, по-успешно и с по-малко разходи. Моята задача е да превърна в реалност този приоритет. Надявам се, че Софийският форум за сигурност ще ни даде нови идеи как да постигнем това.

- Справя ли се България с финансовата криза?

- Хората разбират, че времето е трудно за всички. Логично е, че искат повече сигурност и по-добър живот, но не очакват чудеса. На фона на трудностите в Европа България се

справя относително добре. Въпреки сътресенията, причинени от кризата в еврозоната, страната ни запази макроикономическа стабилност. Еврофондовете - този ценен ресурс, един от малкото, които се запазиха в кризата - се усвояват все по-добре.

При растяща безработица сега е времето да помислим как да стимулираме бизнеса и чрез него - заетостта. В това отношение отлична инициатива на правителството е програмата за енергийна ефективност - особено частта за саниране на сгради. Тя насърчава малкия и средния бизнес, създава работни места, но също пести пари на хората и повишава стойността на техните домове. Пожелавам на правителството да намери и други добри идеи и възможности гражданите ни да живеят по-добре.

- Как оценявате действията на кабинета при наводнението в с. Бисер?

- Когато посетих района, видях екипна и резултатна работа в помощ на пострадалите. Хората също бяха доволни от реакцията на правителството и президента. Съдейки по доклада на кризисния щаб, армията също се е справила отлично - военните части и техника са били сред първите на мястото и са останали на разположение до пълното отстраняване на най-сериозните щети.

Правилно беше и решението на правителството да задейства Европейския механизъм за гражданска защита, чрез който страната ни получи материали за укрепване на язовирните стени и речни корита в рисковите райони.

Това наводнение ни показа, че можем да реагираме бързо и да си сътрудничим добре, но също така и че имаме още много работа - планиране, ранно предупреждение, стратегия за управление на риска, превенция, засилване на местните способности за реакция. Важно е трагедията в Бисер да се превърне в научен урок, чрез който да се подготвим по-добре за следващите рискове.

- Смятате ли, че важни държавни обекти като атомната централа са надеждно защитени? Преди няколко години вертолет на НАТО на път от Констанца за Косово прелетя по погрешка над нея, без охраната да реагира.

- След тройното бедствие в Япония - земетресение, последвано от цунами и ядрена авария, светът вдигна летвата за защита на най-важните инфраструктурни и промишлени обекти. По отношение на атомните централи се възприе необходимостта от стрес тестове за тяхната надеждност.

Първият тур, който включваше оценка на риска от бедствия за европейските ядрени централи, приключи. Предстои вторият, който ще разглежда именно готовността за реакция при евентуални инциденти.

- Една от основните теми на започващия днес Софийски форум за сигурност е превенцията. Научиха ли ни бедствията да инвестираме в превенцията?

- Софийският форум за сигурност показва, че в България темата за неминуемо по-честите и разрушителни природни бедствия и необходимостта да сме готови за тях е приоритет на страната. Надявам се той да постави акцента на превенцията и това да е дългосрочен ангажимент.

Превенцията не е урок, който можем да научим веднъж. Тя е тема, по която трябва да се работи всеки ден, на местно, регионално, национално и европейско ниво. Инвестициите в превенция носят не само повече сигурност, но и имат икономически смисъл - изследванията показват, че всеки лев, вложен в това направление, ни спестява 4 до 7 лева от предотвратени щети.

Разчитам на Софийския форум за сигурност да ни даде още аргументи и да сложи началото на нови инициативи - с идеи за по-добро прилагане на законодателството, с възможности за обмен на опит, с ново сътрудничество, с преглед на успешните бизнес решения за превенция.

- Кризата сви ли ресурса, с който Европа разполага срещу бедствия?

- Ресурсът не е намалял, но бедствията стават повече и нуждите растат. С ограничени средства трябва да помагаме на все повече хора. Решението има две страни - първо, да помагаме по-ефективно, за да извлечеме максимален резултат от всяко евро, което влагаме срещу бедствия. И второ, да работим за ограничаване на щетите.

- От кои държави България може да се учи?

- Всяка държава развива своята система според специфичните рискове. Така че е важно да познаваме напълно проблемите, на които сме уязвими, и местата, където сме най-застрашени. Еврокомисията в момента подготвя списък с добри практики, от които всяка страна може да черпи опит и идеи според рисковете, които я грозят.

Италия, която е в риск от земетресения, горски пожари, наводнения и морски инциденти, е добър пример и в превенцията, и в реакцията. Великобритания има отлични практики в оценката на риска. Холандия е толкова добра в превенцията, че днес се оплакват, че спасителите им нямат достатъчно практика при бедствия. Полша и Германия да са пример за добре организирана система на гражданска защита. Но и от нас има какво да научат другите - за съпричастността по време на бедствие.

- Има ли планове за създаване на някаква регионална организация за реакция при бедствия?

- В Европа има координационна система, която обхваща 32 страни, избягва дублирането на структури и загубата на време за реакция. В нея развиват регионални инициативи според интересите и рисковете. Например в Южна Европа работи програмата за съвместно обучение и реакция при горски пожари, в Балтийския регион при аварии с фериботи. Десет държави от Югоизточна Европа си сътрудничат в рамките за превенция и подготовка за бедствия. Така че няма нужда от нови структури и организации, тези инициативи дават успешна рамка за сътрудничество и взаимопомощ.

[Вестник Монитор](#)

✓ Накъде върви пенсионната реформа

<http://www.monitor.bg/article?id=338381>

По данни на Националния осигурителен институт съотношението между хората над 65 години и тези в работоспособна възраст е 1 към 3,5. Данните за миналата година показват, че населението застарява, а прогнози сочат, че до 2040 година това съотношение ще стане 1 към 2. Неблагоприятната демографска ситуация в страната се потвърждава и от факта, че в момента 100 работещи издържат 80 пенсионери, съобщи наскоро управителят на Националния осигурителен институт Бисер Петков. Ето защо увеличаването на възрастта за пенсиониране ще продължи до 2020 г. за жените и до 2017 г. за мъжете, когато ще достигне 63 години за жените и 65 години за мъжете. Така разликата във възрастта за пенсиониране при двата пола ще стане две години (вместо три години, както е сега). Тоест всяка година с по 4 месеца се увеличава възрастта и стажът за пенсиониране, както за мъжете, така и за жените. Ежегодното увеличаването на изискуемия осигурителен стаж продължава до 2020 г., докато достигне 37 години за жените и 40 г. за мъжете.

След 2020 година възрастта за пенсиониране при мъжете и жените ще се изравни, съобщи социалният министър Тотю Младенов, като уточни, че изравняването не може да стане изведнъж. Според социални експерти България върви към германския модел или пенсиониране на 67 години за мъжете и за жените. Увеличаването на възрастното население води до по-големи разходи за пенсии, здравеопазване и дългосрочни грижи. Дупката в бюджета на НОИ за тази година ще се покрие с трансфер от бюджета в размер на 1,917 млрд. лв. От 1 юни *се увеличава минималната пенсия*

Близо една трета от пенсионерите в България ще бъдат засегнати от предстоящото увеличение на минималната пенсия от 1 юни от сегашните 136 лева на 145 лева. Корекция в размера ще имат и възрастните, чиято пенсия е обвързана с минималната. „Увеличението на минималните пенсии за стаж и възраст ще се отрази и на минималните размери на други пенсии. Става дума за пенсиите, които се отпускат за инвалидност, по отношение на пенсиите за непълнен осигурителен стаж“, обясни управителят на НОИ. Така според разчетите на института по-висок размер на пенсията ще получат около 736 000 пенсионери, което е около една трета от всички получаващи пенсия в страната. Всеки трети пенсионер ще получи известно допълнение към размера на пенсията си, като то няма да е в голям размер, но ще има корекция.

През първото тримесечие на тази година са се пенсионирали общо 29 420 души, като спрямо миналата година *те са с 2810 човека по-малко*

„Забелязваме тенденция на намаляване на броя на личните пенсии през тази година, което доказва тезата, че големият наплив за пенсиониране беше в края на 2010 година, когато се очакваше и на практика от началото на миналата година отпадна така наречената точкова система, която позволяваше да се компенсира недостигащ осигурителен стаж с възраст“, обясни шефът на НОИ Бисер Петков.

Пенсиите от 1 юли догодина ще бъдат увеличени с размер, равен на инфлацията за предходната година. Броят на пенсионерите в края на март е 2 228 366 и е с 1568 повече в сравнение със същия период през миналата година.

Съответно разходът за пенсии за първите три месеца на тази година е с около 43 млн. лв. по-голям от този за същия период на миналата година.

Сребърният фонд е създаден, за да бъде буфер, демографски резерв на пенсионната система. Още при приемането на закона беше заложен 10-годишен затворен период, в който средствата от фонда няма да могат да се ползват. Сега се коментира удължаване на този срок с още 10 години. „Нашите разчети, които правихме на базата на заложените промени в пенсионната система, показват, че някъде около 2025-2028 г. очакваме като резултат от тези мерки да намалява дефицитът във фонд „Пенсии“, казва Бисер Петков.

След този период обаче се очаква промяна в тенденцията и тогава ще са нужни парите от Сребърния фонд, които ще подпомогнат пенсионната система.